

عنوان مقاله:

نقد و بررسی ندا در بلاغت فارسی و عربی

محل انتشار:

پژوهشنامه نقد ادبی و بلاغت، دوره 6، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

معصومه محمدی - دانش آموزته دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان

سید علی اصغر میر باقری فرد - استاد زبان و ادبیات فارسی، عضو هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان

سیده مریم روضاتیان - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، عضو هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

علم بلاغت، یکی از مهم ترین علوم ادبی است که قواعد و اصول آن برای تبیین و توضیح فصاحت و بلاغت کلام به کار می رود؛ و علم معانی، یکی از شاخه های اصلی بلاغت است که کلام را از نظر معانی ثانوی و موافقت آن با حال و مقام می سنجد. نخستین کتاب های بلاغی به زبان عربی نگاشته شد و همواره مورد توجه علمای بلاغت فارسی بوده است. پایبندی اهل بلاغت فارسی به تعاریف و قواعد بلاغت عربی و بی توجهی به تفاوت ها و ویژگی های کلام در زبان فارسی، باعث بروز اشتباهاتی در منابع بلاغی شده، تاجایی که برخی قواعد و اصطلاحات مطرح شده در این کتاب ها، در زبان فارسی کاربرد ندارد و بیشتر مثال ها، عربی است. یکی از مباحثی که در علم معانی با نام «انشای طلبی» بررسی می شود، مبحث نداست. تعریف و جایگاه ندا در فارسی و عربی متفاوت است درحالی که مباحث مربوط به آن بدون در نظر گرفتن وجوه تفاوت و اختلاف، وارد بلاغت فارسی شده است. تبیین وجوه اختلاف مبحث ندا در بلاغت فارسی و عربی، یکی از مباحثی است که نشان می دهد بازنگری منابع بلاغی فارسی و تقسیم کلام در علم معانی ضرورت دارد. در این مقاله، با نقد مبحث ندا در حوزه علم معانی، کوشش می شود جایگاه آن، باتوجه به ویژگی های دستوری و معنایی تبیین شود. نتایج این تحقیق می تواند در اصلاح و بازنگری علم معانی فارسی و نقد مباحث تقسیم کلام نیز به کار گرفته شود.

کلمات کلیدی:

بلاغت، معانی، انشا، ندا، بلاغت فارسی، بلاغت عربی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1212134>

